

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216318,Kulisy-historii-odc-209-Sprawa-majora-Jana-Zychonia-29-marca-2025.html>

27.02.2026, 10:45

„Kulisy historii” odc. 209 „Sprawa majora Jana Żychonia” – 29 marca 2025

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na odcinek „Sprawa majora Jana Żychonia” w ramach cyklu „Kulisy historii”.

29.03.2025

[II Wojna Światowa Monte Cassino](#)

Major Jan Żychoń odegrał kluczową rolę w działaniach wywiadowczych przeciwko III Rzeszy jako dowódca Ekspozytury nr 3 w Bydgoszczy i szef Wydziału Wywiadowczego Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza w Londynie. Służbę wojskową rozpoczął już w wieku 12 lat w Legionach Piłsudskiego, a następnie brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej oraz powstaniach śląskich. Był jednym z najsukuteczniejszych oficerów wywiadu specjalizujących się w sprawach niemieckich, a przez pewien czas operował także w Wolnym Mieście Gdańsku.

Podczas II wojny światowej jego losy przybrały dramatyczny obrót – stał się ofiarą wewnętrznych rozgrywek w strukturach polskiego wywiadu. Zginął 18 maja 1944 roku podczas bitwy o Monte Cassino.

Gościem programu jest dr hab. Dominik Smyrgała – polski specjalista w dziedzinie stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa, publicysta, historyk oraz urzędnik państwowy. Rozmowę prowadzi red. Rafał Dudkiewicz.

Emisja 29 marca 2025, godz. 15.00 na kanale IPNtv.

* * *

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć – jako jednostki i wspólnota –

skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzemy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami – pojedynczymi i zbiorowymi.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

II wojna światowa, Monte Cassino

Posłuchaj